
Priporočilo CM/Rec(2019)5 Odbora ministrov državam članicam o sistemu Evropske konvencije o človekovih pravicah v univerzitetnem izobraževanju in strokovnem usposabljanju

(sprejel Odbor ministrov 16. oktobra 2019 na 1357. zasedanju namestnikov ministrov)

Odbor ministrov Sveta Evrope v skladu s 15. b členom Statuta Sveta Evrope

ob upoštevanju, da je cilj Sveta Evrope doseči večjo enotnost med njegovimi članicami zaradi varovanja in uresničevanja idealov in načel, ki so njihova skupna dediščina, med drugim z izvajanjem dejavnosti na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin;

ob sklicevanju na bistveno vlogo sistema Evropske konvencije o človekovih pravicah (ETS št. 5, "konvencija") pri učinkovitem varstvu človekovih pravic v Evropi, pri čemer sistem ne vključuje samo konvencije in sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice ("Sodišče"), ampak tudi postopke pred Sodiščem in izvrševanje njegovih sodb;

ob upoštevanju pomembnih dogodkov glede univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja o človekovih pravicah v 47 državah članicah Sveta Evrope, do katerih je prišlo zaradi dragocenih prizadevanj držav članic in Sodišča ter tudi Evropskega programa za izobraževanje o človekovih pravicah za pravne strokovnjake (HELP) Sveta Evrope;

ob upoštevanju, da je treba zato posodobiti Priporočilo [Rec\(2004\)4](#) Odbora ministrov državam članicam o Evropski konvenciji o človekovih pravicah v univerzitetnem izobraževanju in strokovnem usposabljanju;

ob sklicevanju na subsidiarnost nadzornega mehanizma konvencije, vzpostavljenega s konvencijo, ki v skladu s 1. členom konvencije pomeni, da se pravice in svoboščine, ki jih zagotavlja konvencija, najprej varujejo na domači ravni in jih uresničujejo domači organi;

ob upoštevanju, da je konvencija sestavni del domačega pravnega reda vseh držav članic in se mora v celoti uveljaviti v njihovi domači zakonodaji, ter da zato obstaja potreba po zagotavljanju posebne univerzitetne izobrazbe in strokovnega usposabljanja o sistemu konvencije;

ob poudarjanju temeljne vloge univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja o sistemu konvencije pri preprečevanju kršitev in spodbujanju človekovih pravic;

ob upoštevanju, da je razpoložljivost natančnih prevodov ali strokovno pripravljenih povzetkov izbrane sodne prakse Sodišča v državah članicah ključnega pomena za univerzitetno izobraževanje in strokovno usposabljanje o sistemu konvencije v skladu s Priporočilom [Rec\(2002\)13](#) Odbora ministrov državam članicam o objavi in razširjanju besedila Evropske konvencije o človekovih pravicah ter sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice v državah članicah, ki ga je Odbor ministrov sprejel 18. decembra 2002;

ob sklicevanju v zvezi s tem na Priporočilo Parlamentarne skupščine 2039 (2014) "Evropska konvencija o človekovih pravicah: potreba po krepitvi usposabljanja pravnih strokovnjakov", sprejeto 7. marca 2014, ter bruseljske (2015) in kopenhagenske (2018) deklaracije, sprejete na konferencah na visoki ravni, ki poudarjajo pomen usposabljanja pravnih strokovnjakov;

ob poudarjanju potrebe po zagotovitvi ciljnega univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja, ki upoštevata posebne potrebe in pričakovanja drugih ustreznih strokovnih sektorjev;

ob sklicevanju na sklepe seminarja "Vloga predstavnikov vlad pri zagotavljanju učinkovitega varstva človekovih pravic", ki je potekal 3. in 4. aprila 2008 v Bratislavi, in ob priznavanju vloge predstavnikov vlad in državnih ustanov za usposabljanje pri zagotavljanju predvsem strokovnega usposabljanja o sistemu konvencije;

ob sklicevanju na vlogo različnih deležnikov civilne družbe, zlasti državnih institucij za spodbujanje in varstvo človekovih pravic ter nevladnih organizacij na področju univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja o sistemu konvencije;

ob upoštevanju različnosti tradicij in praks v državah članicah glede univerzitetnega izobraževanja, strokovnega usposabljanja in njihovih načinov kot tudi ozaveščanja o sistemu konvencije;

v želji nadgraditi svoje Priporočilo [Rec\(2004\)4](#) Odbora ministrov državam članicam o Evropski konvenciji o človekovih pravicah v univerzitetnem izobraževanju in strokovnem usposabljanju, ki ga odslej nadomešča ta instrument,

priporoča vladam držav članic, da:

1. ugotovijo, ali sta univerzitetno izobraževanje in strokovno usposabljanje v zvezi s sistemom konvencije usklajena z načeli, navedenimi v dodatku k temu priporočilu;

2. z ustreznimi sredstvi in ukrepi – vključno po potrebi s prevodi – zagotovijo obsežno razširjanje tega priporočila med pristojnimi organi in deležniki;

3. v okviru Odbora ministrov proučijo izvajanje tega priporočila najpozneje pet let po njegovem sprejetju.

Dodatek k Priporočilu [CM/Rec\(2019\)5](#)

Načela za razvoj univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja v zvezi s sistemom Evropske konvencije o človekovih pravicah

I. Splošna načela

1. Države članice zagotovijo univerzitetno izobraževanje in strokovno usposabljanje o sistemu Evropske konvencije o človekovih pravicah ("konvencije"), ki ustrezata potrebam in pričakovanjem različnih skupin javnosti, predvsem tistih, ki delujejo na področju človekovih pravic. Po potrebi se ta naloga opravi v sodelovanju z nedržavnimi deležniki.

2. Države članice predvsem povečajo učinkovitost takega univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja s tem, da vsem skupinam javnosti zagotovijo dostop do orodij, potrebnih za izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz konvencije. V ta namen države članice zagotovijo, da je na voljo kakovostno, ciljno in dostopno strokovno usposabljanje.

II. Ciljna javnost

3. Države članice zagotovijo, da imajo univerzitetni študenti prava in kadar je to primerno drugih ustreznih študijskih smeri, zlasti znanstvenih, v temeljnem študijskem programu omogočeno izobraževanje o bistvenih delih sistema konvencije. Poleg tega je treba tistim, ki se želijo specializirati, ponuditi poglobljene izbirne študijske programe.

4. Države članice ob upoštevanju raznolikosti domačih razmer zagotovijo, da se strokovnjakom z različnih področij omogoči kakovostno in ciljno strokovno usposabljanje o sistemu konvencije in da je

tako usposabljanje, če je to mogoče, dostopno v jeziku (jezikih) države članice. Pozornost je treba nameniti zlasti začetnemu in nadaljnjemu usposabljanju sodnikov, tožilcev in odvetnikov, sodnih tolmačev, uslužbencev organov kazenskega pregona, specializiranih novinarjev in uslužbencev, ki se ukvarjajo z ranljivimi skupinami.

III. Specializirani predavatelji in izvajalci usposabljanj

5. Države članice na ustrezen način spodbujajo zagotavljanje univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja o sistemu konvencije s specializiranimi predavatelji in izvajalci usposabljanj. To med drugim lahko vključuje tudi nekdanje sodnike in odvetnike Evropskega sodišča za človekove pravice ("Sodišče"), sodnike in odvetnike vrhovnih in ustavnih domačih sodišč ter predstavnike vlad in člane njihovih kabinetov. Kolikor je to mogoče, strokovno usposabljanje izvajajo osebe, ki dobro poznajo sistem konvencije in imajo praktične izkušnje na ustreznem strokovnem področju.

IV. Vsebina univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja

6. Države članice si predvsem prizadevajo za omogočanje učinkovitega dostopa do osnovnih in praktičnih informacij o sistemu konvencije prek univerzitetnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja. To vključuje tudi sposobnost za uporabo virov, ki so na voljo (podatkovna zbirka HUDOC, tečajji HELP in drugi viri informacij).

7. Države članice spodbujajo tudi stalno in specialistično usposabljanje ustreznih strokovnjakov o sistemu konvencije.

V. Učne metode in metode usposabljanja

8. Države članice zagotovijo natančne prevode ali strokovno pripravljene povzetke izbrane sodne prakse Sodišča v skladu s Priporočilom [Rec\(2002\)13](#) Odbora ministrov državam članicam o objavi in razširjanju besedila Evropske konvencije o človekovih pravicah ter sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice. Ti prevodi morajo biti zlahka dostopni in brezplačni.

9. Države članice spodbujajo uporabo najustreznejših učnih metod in metod usposabljanja ob upoštevanju domačih razmer ter posebnih potreb in pričakovanj ciljne javnosti. Po potrebi se take metode vzpostavijo v tesnem sodelovanju z nedežavnimi deležniki. Spodbujati je treba e-učenje in uporabo metodologije HELP.